

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-06- Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 7, 8, 14 STRAIPSNIŲ IR 5 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), kurį prašome svarstyti **skubos tvarka**, nes jo nuostatos turėtų įsigalioti jau nuo 2021 m. rugsėjo 1 d., todėl būtina, kad Lietuvos Respublikos Seimas Įstatymo projektą svarstytų ir sprendimus priimtų dar šioje pavasario sesijoje.

Įstatymo projektas patikslintas, atsižvelgiant į 2021 m. birželio 1 d. Tarpinstitucinio pasitarimo metu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus, taip pat į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Patikslintas Įstatymo projektas su minėtomis institucijomis suderintas darbo tvarka.

Įstatymo projektas papildomai patikslintas, atsižvelgiant į darbo grupių, vykdančių švietimo pagalbos specialistų funkcijų peržiūrą, pasiūlymus dėl darbo laiko struktūros, taip pat patikslintas lėšų poreikis Įstatymo projektui įgyvendinti (pastarasis tikslinimas su Finansų ministerija suderintas darbo tvarka).

Įstatymo projekto tikslas – pagerinti švietimo pagalbos specialistų darbo apmokėjimą nuo 2021 m. rugsėjo 1 d., kad didėtų šios profesijos patrauklumas ir būtų sudarytos prielaidos veiksmingam įtraukiamam ugdymui. Įstatymo projekto uždaviniai:

1) pagerinti specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų, tiflopedagogų, judesio korekcijos specialistų, psichologų asistentų, psichologų ir socialinių pedagogų (toliau kartu – švietimo pagalbos specialistai) darbo apmokėjimą, kad išnyktų atotrūkis nuo mokytojų darbo užmokesčio;

2) sumažinti darbo apmokėjimo sąlygų netolygumus tarp skirtingą švietimo pagalbą teikiančių ar skirtingose įstaigose dirbančių švietimo pagalbos specialistų;

3) detalčiai reglamentuoti judesio korekcijos specialistų darbo apmokėjimo sąlygas;

4) padidinti švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų (švietimo pagalbos įstaigų vadovų, taip pat jų pavaduotojų ir švietimo pagalbos įstaigų skyrių vedėjų, kurių darbas laikomas pedagoginiu) darbo užmokestį;

5) patikslinti nuostatas dėl švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų (mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų vadovų, mokyklų vadovų pavaduotojų ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų) kasmetinio veiklos vertinimo, kad jos derėtų su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo

(toliau – Įstatymas) 5 priedo nuostatomis, taip pat su Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatomis.

Įstatymo projektas parengtas, įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.2.10 punkte nurodytą veiksmą, pagal kurį numatyta peržiūrėti švietimo pagalbos specialistų funkcijas ir jų darbo apmokėjimo sistemą, panaikinti atotrūkį tarp pedagoginių švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų darbo užmokesčio.

Įstatymo projektas parengtas, atsižvelgiant į darbo grupių švietimo pagalbos specialistų darbo ir apmokėjimo sąlygoms tobulinti pasiūlymus. Darbo grupės sudarytos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. V-194 „Dėl darbo grupės ir patariamiosios darbo grupės švietimo pagalbos specialistų darbo ir apmokėjimo sąlygoms tobulinti sudarymo“. Į jas buvo įtraukti švietimo pagalbos darbuotojų asociacijų, profesinių sąjungų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovai ir ekspertai.

I. Sprendžiama problema	<p>Šiuo metu švietimo pagalbos specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai yra vidutiniškai iki 20 procentų mažesni už mokytojų.</p> <p>Šiuo metu visų pedagoginių darbuotojų, nurodytų Įstatymo 5 priede, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nustatomi, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą, tačiau švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų stažo intervalai yra skirtingi.</p> <p>Įstatymo 5 priede yra nustatyti atvejai, kuomet pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami dėl veiklos sudėtingumo. Vienas iš veiklos sudėtingumo kriterijų yra darbas bendrosios paskirties mokyklose su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių. Šis kriterijus yra taikomas mokytojams, tačiau nėra taikomas švietimo pagalbos specialistams.</p> <p>Skirtingiems švietimo pagalbos specialistams, dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams, ir sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, taikomi skirtingi pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo dydžiai.</p> <p>Dabartinis darbo apmokėjimo reglamentavimas nepakankamai atliepia pedagoginių psichologinių tarnybų ir švietimo pagalbos tarnybų specialistų darbo sudėtingumą ir atsakomybę.</p> <p>Šiuo metu švietimo pagalbos specialistams yra taikomos labai skirtingos darbo laiko normos, darbo krūvio sandara reglamentuojama skirtingo lygmens teisės aktuose (vienų darbuotojų – Įstatyme, kitų – švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymuose).</p> <p>Esant skirtingam darbo laikui, švietimo pagalbos specialistų vidutinis atlygis, tenkantis vienai darbo valandai, yra labai netolygus.</p> <p>Šiuo metu Įstatyme nėra reglamentuojama mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose bei</p>
-------------------------	---

	<p>švietimo pagalbos tarnybose dirbančių psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laiko struktūra. Nuogaustaujama, kad, nesant tokio reglamentavimo, darbuotojams gali būti neskiriama pakankamai laiko atlikti netiesioginiam darbui su švietimo pagalbos gavėjais.</p> <p>Šiuo metu Įstatyme nėra detalios reglamentuojamos judesio korekcijos mokytojų darbo apmokėjimo sąlygos. Esamas reglamentavimas nepakankamai atspindi judesio korekcijos mokytojų veiklos specifiką, sudėtingumą ir atsakomybę.</p> <p>Didinant švietimo pagalbos specialistų darbo užmokestį, būtina sistemiškai keisti ir švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą.</p> <p>Įstatymo 14 straipsnio 9 dalies 4 punkto ir 10 dalies 4 punkto nuostatos dėl švietimo pagalbos įstaigų vadovų, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų mažinimo, jų veiklą įvertinus nepatenkinamai, nederą su Įstatymo 5 priedo nuostatomis, taip pat su Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatomis.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siūloma švietimo pagalbos specialistams nustatyti tokius pačius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kokie yra taikomi mokytojams.</p> <p>Siūloma pakeisti Įstatymo 5 priedo nuostatas, reglamentuojančias švietimo pagalbos specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimą dėl veiklos sudėtingumo.</p> <p>Siūloma Įstatymo 5 priedo IV skyriuje nurodytų darbuotojų darbo laiką per savaitę, kuris neiekia 36 valandų, padidinti ne daugiau kaip didinami jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai – 5 valandomis (didinant laiką, skiriamą netiesioginiam darbui su mokiniiais). Mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose bei švietimo pagalbos tarnybose dirbančių psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laiką per savaitę siūloma sutrumpinti nuo 40 iki 36 valandų.</p> <p>Įstatymo projekte siūloma reglamentuoti mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) dirbančių psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose bei švietimo pagalbos tarnybose dirbančių psichologų, socialinių pedagogų, specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų darbo laiko struktūrą.</p> <p>Judesio korekcijos specialistų darbo apmokėjimą siūloma reglamentuoti Įstatymo 5 priedo IV skyriuje.</p> <p>Siūloma Įstatymo 5 priedą papildyti nauju X skyriumi, kuriame būtų nustatyti švietimo pagalbos įstaigų vadovų, taip pat jų pavaduotojų ir skyrių vedėjų, kurių darbas laikomas pedagoginiu, pareiginės algos koeficientai: minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. būtų didinami 46–50 procentų, o</p>

	<p>maksimalieji liktų nepakitę.</p> <p>Įstatymo 14 straipsnio 9 dalies 4 punkte ir 10 dalies 4 punkte siūloma nustatyti, kad, įvertinus mokyklos vadovo, jo pavaduotojo ugdymui ar ugdymą organizuojančio skyriaus vedėjo praėjusių kalendorinių metų veiklą nepatenkinamai, jiems iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nustatomas 1 mažesnis pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas.</p> <p>Įstatymo 14 straipsnio 9 dalies 4 punkte siūloma numatyti, kad švietimo įstaigų vadovams netaikoma nuostata, pagal kurią su jais gali būti sudaromas rezultatų gerinimo planas pagal Darbo kodekso 57 straipsnio 5 dalį, nes atvejus, kuomet švietimo įstaigos vadovo metų veiklos ataskaita įvertinama nepatenkinamai, reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>2021 metų valstybės biudžete numatyta 10,1 mln. Eur švietimo pagalbos specialistų darbo apmokėjimui didinti ir papildomoms pareigybėms steigti nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. (4 mėnesiams). Tęsiant šių išipareigojimų įgyvendinimą, 2022 m. valstybės biudžete papildomai reikės numatyti 20,2 mln. Eur (8 mėnesiams).</p> <p>Preliminariais skaičiavimais, Įstatymo projektui įgyvendinti iš minėtų lėšų 2021 m. bus panaudota apie 9,1 mln. Eur. Likusios lėšos būtų panaudotos naujoms švietimo pagalbos specialistų pareigybėms steigti.</p> <p>Įstatymo projektui įgyvendinti 2022 m. papildomai reikės numatyti 18,2 mln. Eur, o naujai įsteigtoms pareigybėms išlaikyti – papildomai 2 mln. Eur. 2023 m. ir vėliau dėl Įstatymo projekte siūlomų pakeitimų lėšų poreikis nesikeis (jis išliks 2022 m. lygio, jei nesikeis kitos sąlygos, pvz., bazinis dydis).</p> <p>Paminėtina, kad, be nurodytų lėšų, 2021 m. valstybės biudžete yra numatyta 3,7 mln. Eur papildomoms mokytojų padėjėjų pareigybėms (apie 285) steigti (metams).</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Švietimo pagalbos specialistų pareiginė alga susilygintų su mokytojų pareigine alga: specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų, tiflopedagogų, išskyrus dirbančius švietimo pagalbos įstaigose, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai padidėtų vidutiniškai 25 procentais, psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų, švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų – vidutiniškai 22 procentais.</p> <p>Švietimo pagalbos specialistams (kaip ir mokytojams) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų nustatyti, labiau atsižvelgiant į jų pedagoginio darbo stažą.</p> <p>Švietimo pagalbos specialistams, kaip ir mokytojams, būtų sudarytos galimybės, didinti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus dėl veiklos sudėtingumo tais atvejais, kai jie dirba bendrosios paskirties mokyklose su mokiniais, turinčiais didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių.</p> <p>Būtų sumažinti darbo apmokėjimo sąlygų netolygumai tarp skirtingą švietimo pagalbą teikiančių švietimo pagalbos specialistų, dirbančių specialiosiose mokyklose, socialinės globos įstaigose, sutrikusio</p>

	<p>vystymosi kūdikių namuose.</p> <p>Būtų atsižvelgta į didesnę pedagoginėse psichologinėse tarnybose ir švietimo pagalbos tarnybose dirbančių švietimo pagalbos specialistų darbo sudėtingumą ir atsakomybę, didinant jų pareiginę algą 20 procentų.</p> <p>Sumažėtų istoriškai susiklostę, tačiau nepakankamai pagrįsti darbo laiko skirtumai tarp švietimo pagalbos specialistų. Palaipsniui būtų artėjama prie vienodo vienai darbo valandai tenkančio atlygio.</p> <p>Būtų įtvirtintos garantijos, kad ne mažiau kaip 40 procentų švietimo pagalbos specialistų (psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose bei švietimo pagalbos tarnybose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų) darbo laiko bus skiriama netiesioginiam darbui su švietimo pagalbos gavėjais. Darbuotojai jaustųsi saugesni, kilus ginčams dėl darbo pareigų paskirstymo pagal laiką.</p> <p>Judesio korekcijos specialistams būtų nustatytos jų veiklos specifika, sudėtingumą ir atsakomybę atitinkančios darbo apmokėjimo sąlygos.</p> <p>Mažiausias minimalus švietimo įstaigos vadovo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (9,75) būtų ne žemesnis už specialisto eksperto, turinčio didesnę kaip 25 metų pedagoginio darbo stažą pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą (9,71).</p> <p>Įstatymo 14 straipsnio 9 dalies 4 punkto ir 10 dalies 4 punkto nuostatos būtų suderintos su Įstatymo 5 priedo 42, 43 ir 47 punktų nuostatomis, Įstatymo 14 straipsnio 9 dalies 4 punkto nuostatos būtų suderintos su Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 59 straipsnio 15 dalimi ir 64 straipsnio 6 dalimi.</p>
--	---

Įstatymo projekte siūlomos teisinio reguliavimo priemonės išsamiai aptartos projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos Sąjungos teisės aktams.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento direktorė Eglė Radėnienė (tel. (8 5) 219 1164) ir Ekonomikos departamento Švietimo ekonomikos skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Bužinskienė (tel. (8 5) 219 1191, el. p. Danute.Buzinskiene@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7, 8, 14 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, 1 lapas.

2. Įstatymo projektas, 8 lapai.

3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.

4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 9 lapai.

Eglė Radėnienė, tel. (8 5) 219 1134, el. p. Egle.Radeniene@smm.lt